

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-VIIA-2111/2025

Zagreb, 6. svibnja 2025.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Trećem vijeću za rješavanje izbornih sporova, u sastavu sudac Dražen Bošnjaković, predsjednik Vijeća, te sutkinje Sanja Bezbradica Jelavić i Lovorka Kušan, članice Vijeća, odlučujući u izbornom sporu o žalbi Zdravka Ronka iz Požege, kandidata u postupku za izbor gradonačelnika Grada Požege, na sjednici održanoj 6. svibnja 2025. jednoglasno je donio

ODLUKU

Odbija se kao neosnovana žalba Zdravka Ronka iz Požege, kandidata u postupku za izbor gradonačelnika Grada Požege, podnesena protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Požeško-slavonske županije klasa: 012-02/25-01/1, urbroj: 2177/2025-26 od 3. svibnja 2025.

Obrazloženje

1. Zdravko Ronko iz Požege, kandidat u postupku kandidiranja za izbor gradonačelnika Grada Požege (u daljnjem tekstu: žalitelj), podnio je 5. svibnja 2025. žalbu protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva (u daljnjem tekstu: ŽIP) Požeško-slavonske županije klasa: 012-02/25-01/1, urbroj: 2177/2025-26 od 3. svibnja 2025. (u daljnjem tekstu: osporeno rješenje).
2. Osporenim rješenjem ŽIP-a odbijen je kao neosnovan prigovor koji je žalitelj podnio protiv rješenja Gradskog izbornog povjerenstva Grada Požege (u daljnjem tekstu: GIP) klasa: 012-01/25-02/1, urbroj: 2177-1-6 od 30. travnja 2025. kojim je odbijen kao nepravovaljan prijedlog kandidatura predlagatelja Grupe birača Antonija Šarića, Kristine Lešić i Ivana Peroutke za izbor gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika Grada Požege.

Žalba nije osnovana.

3. Predlagatelj Grupa birača Antonio Šarić, Kristina Lešić i Ivan Peroutka podnijeli su 29. travnja 2025. u 16,00 sati GIP-u Grada Požege prijedlog kandidature za izbor gradonačelnika Grada Požege Zdravka Ronka i zamjenika gradonačelnika Grada Požege Renata Novića.

GIP Grada Požege je pregledom predane kandidature utvrdio kako je uz prijedlog kandidature predlagatelja Grupe birača Antonija Šarića, Kristine Lešić i Ivana Peroutke podnesen na odgovarajućem obrascu OLN-2 dostavljeno i 64 lista s prikupljenim potpisima birača, od kojih su samo na dva lista potpisi prikupljeni na pravilno

propisanom obrascu za izbor gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika u skladu s Obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske LN II od 14. travnja 2025., dok su svi ostali potpisi prikupljeni na obrascima koji su drugačijeg sadržaja od propisanog te ne sadrže ime, prezime, nacionalnost, prebivalište, datum rođenja, osobni identifikacijski broj (OIB) i spol predloženih kandidata, a kako je to propisano člankom 10. stavom 4. alinejom 1. Zakona o lokalnim izborima ("Narodne novine" broj 144/12., 121/16., 98/19., 42/20., 144/20. i 37/21.; u daljnjem tekstu: ZoLI).

O uočenim nedostacima u vezi s potpisima birača na sporna 62 lista predsjednik GIP-a Grada Požege obavijestio je kandidata Zdravka Ronka.

Uslijed navedenog, predlagatelj kandidature Grupe birača Antonio Šarić, Kristina Lešić i Ivan Peroutka pristupili su u sjedište GIP-a Grada Požege, povukli predanu kandidaturu te im je tom prilikom vraćena cjelokupna dokumentacija vezana uz kandidaturu za gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika Grada Požege.

Nakon toga, predlagatelji su 29. travnja 2025. u 23,50 sati ponovno predali prijedlog kandidature za izbor gradonačelnika Grada Požege Zdravka Ronka i zamjenika gradonačelnika Grada Požege Renata Novića uz dokumentaciju i priloge koji su sadržajno istovjetni prethodno podnesenom prijedlogu kandidatura.

Slijedom navedenog, GIP Grada Požega zaključio je da su predlagatelji uz prijedlog kandidature za izbor gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika Grada Požege priložili samo 5 pravovaljanih potpisa birača, dok je za ostale prikupljene potpise utvrđeno da oni nisu valjano prikupljeni jer u odnosu na njih nije bilo moguće utvrditi volju birača za davanje potpore kandidatima za gradonačelnika Zdravku Ronku i zamjenika gradonačelnika Grada Požege Renatu Noviću jer preostali listovi sadrže samo tablice s potpisima birača bez naznake osoba koje su predložene za gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika Grada Požege.

Stoga je ocijenjeno da prijedlog kandidature predlagatelja za izbor gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika Grada Požege ne ispunjava uvjete iz članka 10. stavka 4. alineje 1. i 12. stavka 1. alineje 8. ZoLI-ja.

4. Žalitelj je u prigovoru protiv rješenja GIP-a osporavao zaključak GIP-a da građani koji su dali svoje potpise potpore predloženim kandidatima za izbor gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika Grada Požege nisu bili informirani o tome za koga daju potpise, te da okolnost što svi potpisi nisu sadržani na originalnom obrascu ne dovodi u pitanje pravilnost samih potpisa jer su sporne tablice s potpisima uvezane u plastičnom fasciklu uz dva obrasca OLN-2 koji sadrže sve propisane podatke. Smatra da je takvo tumačenje GIP-a pretjerano formalno, te da onemogućava pravo kandidata na sudjelovanje u izborima.

5. ŽIP je osporenim rješenjem odbio prigovor žalitelja prethodno utvrdivši:

- da je prijedlog kandidata za izbor gradonačelnika Grada Požege i zamjenika gradonačelnika Grada Požege podnesen na za to propisanom obrascu OLN-2, te da sadrži sve potrebne potpise predlagatelja i kandidata uz sve potrebne dokumente i priloge;

- da je uz prijedlog kandidature dostavljeno šezdeset četiri (64) lista s ukupno 871 potpisom birača, od kojih je više od 600 valjanih potpisa koji podupiru kandidaturu;
- da su samo 2 lista dostavljena na za to propisanom obrascu, dok svi preostali listovi sadrže u gornjem desnom uglu samo oznaku OLN-2, a ne sadrže podatak o imenu, prezimenu, prebivalištu, datumu rođenja, OIB-u i spolu predloženih kandidata;
- te da je u donjem redu svakog od listova naznačeno tko je prikupljao potpise, OIB i potpis osobe koja je prikupljala potpise.

5.1. U odnosu na prigovore žalitelja ŽIP je u obrazloženju osporenog rješenja naveo sljedeće razloge:

"(...)

5. Pregledom spornih obrazaca utvrđeno je da osim dva obrasca, ostala 64 lista sa prikupljenim potpisima ne sadrže niti jednu od identifikacijskih oznaka iz kojih bi se vidjelo na koje se kandidate potpora odnosi, a iz podataka o osobama koje su te potpise prikupljali vidi se da se radi o više osoba, pa se ne može zaključiti da bi se radilo o jednom kontinuiranom nizu obrazaca koji bi bili vezani uz jedan od dva lista na originalnom obrascu.

6. S obzirom da potpisi nisu prikupljeni na za to propisanom obrascu pa se iz tog obrasca na kojem su potpisi dostavljeni ne može zaključiti jesu li prikupljeni u za to predviđenom razdoblju, niti se vidi kojeg kandidata za gradonačelnika Grada Požege potpisnici podržavaju, Županijsko izborno povjerenstvo smatra kako je pravilno Gradsko izborno povjerenstvo Grada Požege odbilo kandidaturu Zdravka Ronka za gradonačelnika i Renata Novića za zamjenika.

Naime, Županijsko izborno povjerenstvo je stajališta da za izborne postupke vrijedi načelo po kojem su ti postupci strogo formalni, pa je s obzirom na to potrebno poštovati sve odredbe Zakona o lokalnim izborima kao i Obveznih uputa Državnog izbornog povjerenstva u pogledu postupka kandidiranja i provedbe izbora.

(...)"

6. Žalitelj u žalbi prigovara stajalištu ŽIP-a iz osporenog rješenja smatrajući ga proizvoljnim navodeći da su građani koji su svojim potpisima izrazili potporu bili jasno informirani o predloženim kandidatima za gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika Grada Požege jer je velik broj potpisa prikupljen na info pultovima s istaknutim plakatima "Građanske inicijative za Požegu". Ponavlja već istaknute tvrdnje da činjenica što svi prikupljeni potpisi birača nisu sadržani na originalnom obrascu OLN-2 ne dovodi u pitanje valjanost samih potpisa potpore građana, jer predmetne 62 liste s potpisima birača predstavljaju nastavak prvog OLN-2 obrasca. Također, navodi da iz priloženih lista koje sadrže oznaku 2025. godine i OLN-2 obrasca ukazuje da su potpisi prikupljeni u razdoblju predviđenom za prikupljanje potpisa.

Tumačenje ŽIP-a smatra pretjerano formalnim te navodi da mu je takvim postupanjem povrijeđeno pravo sudjelovanja u izborima.

Zaključno, žalitelj predlaže usvojiti izjavljenu žalbu te ukinuti osporena rješenja GIP-a i ŽIP-a.

7. Mjerodavni dijelovi članaka 10., 20., 21. i 22. ZoLI-ja glase:

"Članak 10.

(...)

(3) Potpisi birača prikupljaju se na propisanom obrascu čiji sadržaj i oblik propisuje Državno izborno povjerenstvo.

(4) U obrazac za prikupljanje potpisa birača unose se sljedeći podaci:

– ime, prezime, nacionalnost, prebivalište, datum rođenja, osobni identifikacijski broj (OIB) i spol predloženih kandidata,

– ime, prezime, prebivalište birača, broj važeće osobne iskaznice birača i mjesto izdavanja te potpis birača.

(...)"

"Članak 20.

(1) Kandidacijske liste i kandidature se podnose na obrascima čiji sadržaj i oblik propisuje Državno izborno povjerenstvo obvezatnim uputama.

(...).

Članak 21.

(...)

(2) Nadležno izborno povjerenstvo pri zaprimanju kandidacijskih lista i kandidatura provjerit će jesu li one podnesene sukladno odredbama ovoga Zakona i obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva.

(3) Ako nadležno izborno povjerenstvo ocijeni da kandidacijska lista ili kandidatura nije podnesena u skladu s odredbama ovoga Zakona, pozvat će podnositelja da u roku do 48 sati, a najkasnije do isteka roka za kandidiranje, ukloni uočene nedostatke.

(4) Nadležno izborno povjerenstvo može podnositelju kandidacijske liste i kandidature odrediti i kraći rok za uklanjanje nedostataka ako rok za kandidiranje istječe za manje od 48 sati.

Članak 22.

(1) Nadležno izborno povjerenstvo utvrđuje pravovaljanost predloženih kandidacijskih lista, odnosno kandidatura, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Pravovaljane kandidacijske liste, odnosno kandidature nadležno izborno povjerenstvo će prihvatiti, a nepravodobne i nepravovaljane kandidacijske liste, odnosno kandidature rješenjem će odbaciti, odnosno odbiti.

(3) Pri utvrđivanju pravovaljanih kandidacijskih lista, odnosno kandidatura nadležno izborno povjerenstvo postupit će u korist zaštite postupka kandidiranja, odnosno prava predlaganja kandidacijskih lista i kandidatura."

8. Ustavni sud prvenstveno podsjeća da za izborne postupke vrijedi načelo po kojemu su ti postupci strogo formalni, pa stoga i pravna zaštita u tim postupcima podliježe strogim formalnim pravilima (vidjeti odluku Ustavnog suda broj: U-VIIA-3259/2015 od 4. kolovoza 2015. /"Narodne novine" broj 91/15./).

8.1. U konkretnom slučaju nadležni ŽIP potvrdio je stajalište GIP-a Grada Požege kako podneseni prijedlog kandidature za izbor gradonačelnika Grada Požege Zdravka Ronka i zamjenika gradonačelnika Grada Požege Renata Novića sadrži formalne nedostatke koji utječu na pravovaljanost sporne liste budući da 62 lista s potpisima birača nisu sadržana na obrascu OLN-2 u skladu s Obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske od LN II od 14. travnja 2025. ("Narodne novine" broj 69/25.; stupile na snagu 15. travnja 2025.).

8.2. Ustavni sud smatra da je ŽIP u osporenom rješenju dao ustavnopravno prihvatljive, zakonite te dostatno obrazložene razloge kojima otklonio prigovore žalitelja kao neosnovane.

Ocjenjuje kao i ŽIP da navodima iz prigovora koji su ponovljeni i u žalbi podnesenoj protiv osporenog rješenja žalitelj nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost izbornog postupka u dijelu kojim je odbijena kao nepravovaljana kandidatura predlagatelja Grupe birača Antonija Šarića, Kristine Lešić i Ivana Peroutke za izbor gradonačelnika Grada Požege Zdravka Ronka i zamjenika gradonačelnika Grada Požege Renata Novića budući da se iz 62 lista s popisima birača uistinu ne može bez sumnje utvrditi kojim su kandidatima za gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika Grada Požege birači svojim potpisom izrazili potporu.

9. Zaključno, nakon razmatranja žalbenih navoda, osporenog rješenja, kao i ostale mjerodavne dokumentacije, Ustavni sud je utvrdio da je osporeno rješenje ŽIP-a doneseno u skladu s mjerodavnim člancima ZoLI-ja i da njime nije povrijeđeno izbornopravo žalitelja, te se njegova žalba smatra neosnovanom.

10. Slijedom navedenog, na temelju članka 125. alineje 9. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) i članka 87. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst), odlučeno je kao u izreci.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Dražen Bošnjaković, v. r.